

Gospodarka społeczna – rozwój czy stagnacja?

Prezentacja danych GUS
w ujęciu wojewódzkim

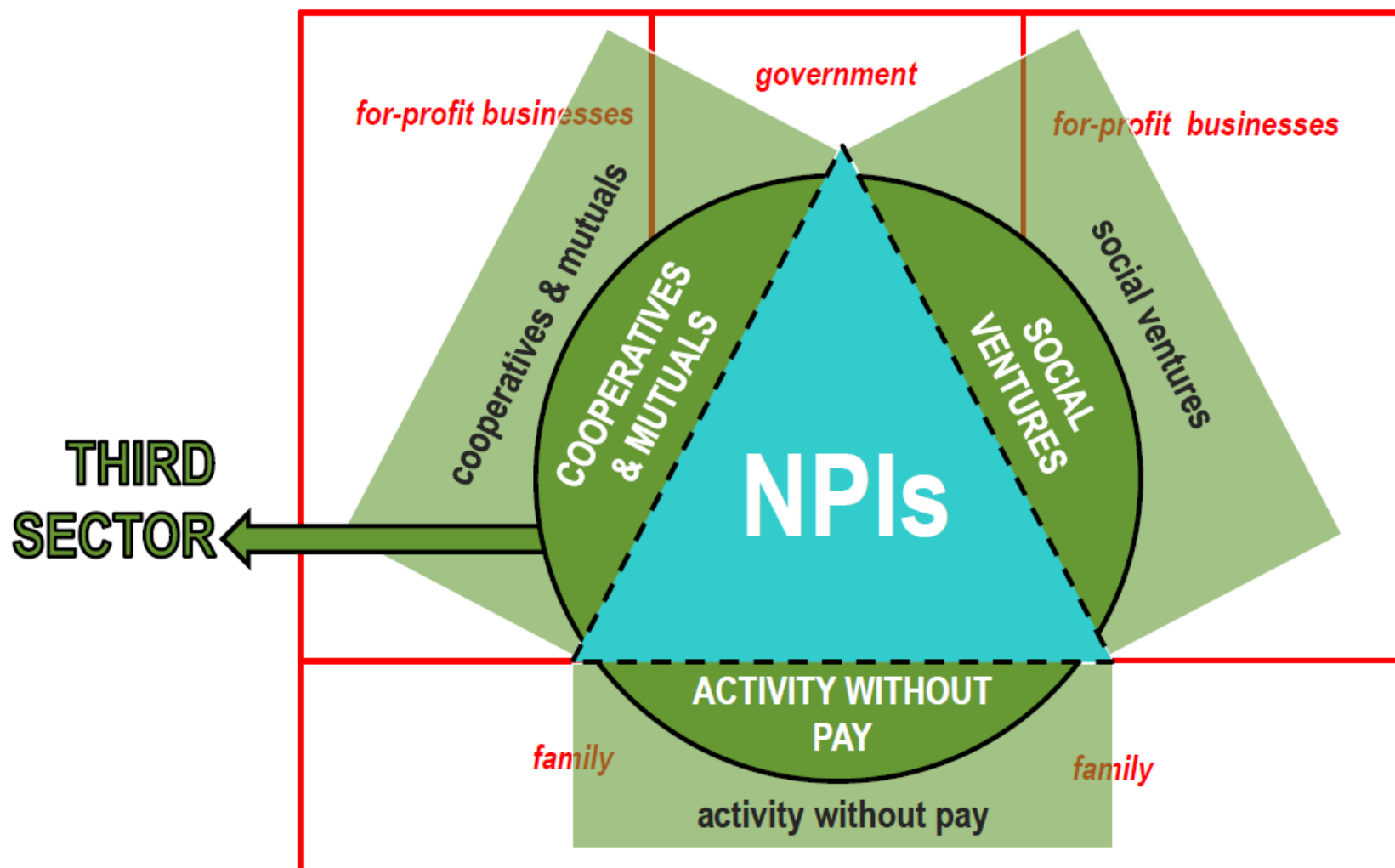

Karolina Goś-Wójcicka
Małgorzata Wojtkowiak-Jakacka

Wrocław, 14.10.2016 r.

GOSPODARKA SPOŁECZNA / EKONOMIA SPOŁECZNA

ZAKRES PODMIOTOWY W UJĘCIU MIĘDZYNARODOWYM

Źródło: HANDBOOK ON NONPROFIT INSTITUTIONS IN THE SYSTEM OF NATIONAL ACCOUNTS, Draft for expert review, ONZ 2016

EKONOMIA SPOŁECZNE

ZAKRES PODMIOTOWY WG KRAJOWEGO PROGRAMU ROZWOJU EKONOMII SPOŁECZNEJ

Podmioty działające w sferze pożytku publicznego

- organizacje non-profit: stowarzyszenia, fundacje, społeczne podmioty wyznaniowe, samorząd gospodarczy

Podmioty reintegracyjne

- jednostki integracji społeczno-zawodowej / nowe podmioty gospodarki społecznej

Podmioty sfery gospodarczej

- Spółdzielnie, organizacje prowadzące działalność gospodarczą

Przedsiębiorstwa społeczne

- Nie można wyróżnić na podstawie formy prawnej/organizacyjnej

BADANIA SEKTORA NON-PROFIT W GUS

ZAKRES PODMIOTOWY

2007 r.

- GUS - Departament Badań Społecznych i Warunków Życia, Wydział Badań Gospodarki Społecznej

2009 r.

- Urząd Statystyczny w Krakowie, Ośrodek Badania Gospodarki Społecznej

2009

SOF-1

Stowarzyszenia i podobne organizacje społeczne
Fundacje
Społeczne podmioty wyznaniowe

2011

SOF-1

SOF-4

Organizacje pracodawców
Organizacje samorządu gospodarczego i zawodowego

2012

SOF-5

Współpraca zarządzanie i działalność informacyjna w wybranych organizacjach non-profit

2013

SOF-1

SOF-4

SOF-3

Partie polityczne

2015

SOF-1

SOF-4

SOF-3

SOF-2

Związki zawodowe

BADANIA SEKTORA NON-PROFIT W GUS

ZAKRES PRZEDMIOTOWY

SOF-1

SOF-2

SOF-3

SOF-4

- dziedziny i formy prowadzenia działalności,
- zasięg działania,
- beneficjenci,
- wolontariusze, członkowie,
- zatrudnienie, koszty i przychody według źródeł, środki trwałe

SOF-5

- forma i poziom współpracy z sektorem publicznym, komercyjnym i z innymi organizacjami,
- forma zarządzania jednostki,
- charakter prowadzonych działań informacyjnych,
- rodzaje zwolnień i przywilejów wykorzystanych przez OPP

Organizacje non-profit*

POLSKA

Liczba jednostek

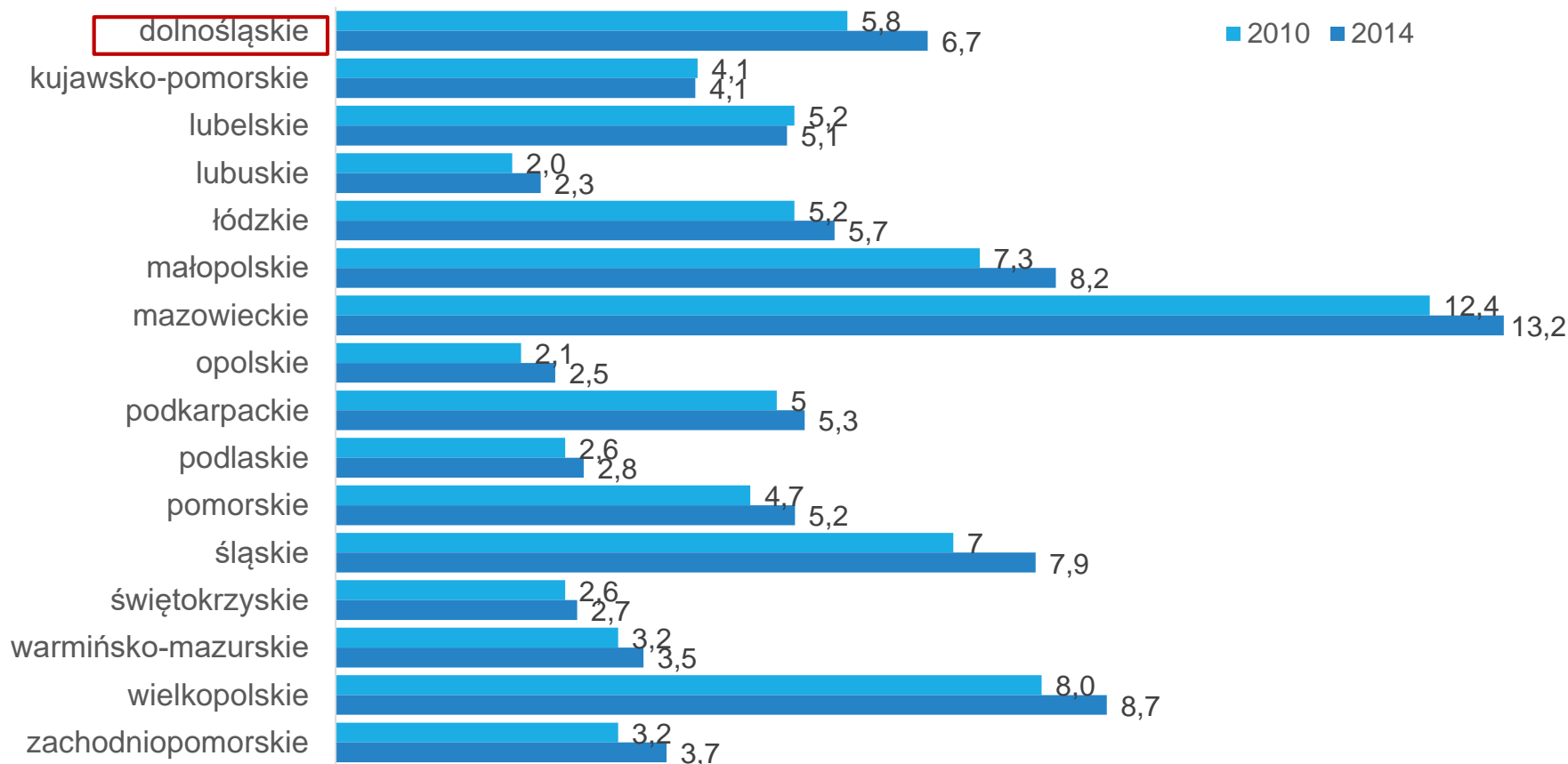
2010

2014

80,4 tys.

87,7 tys.

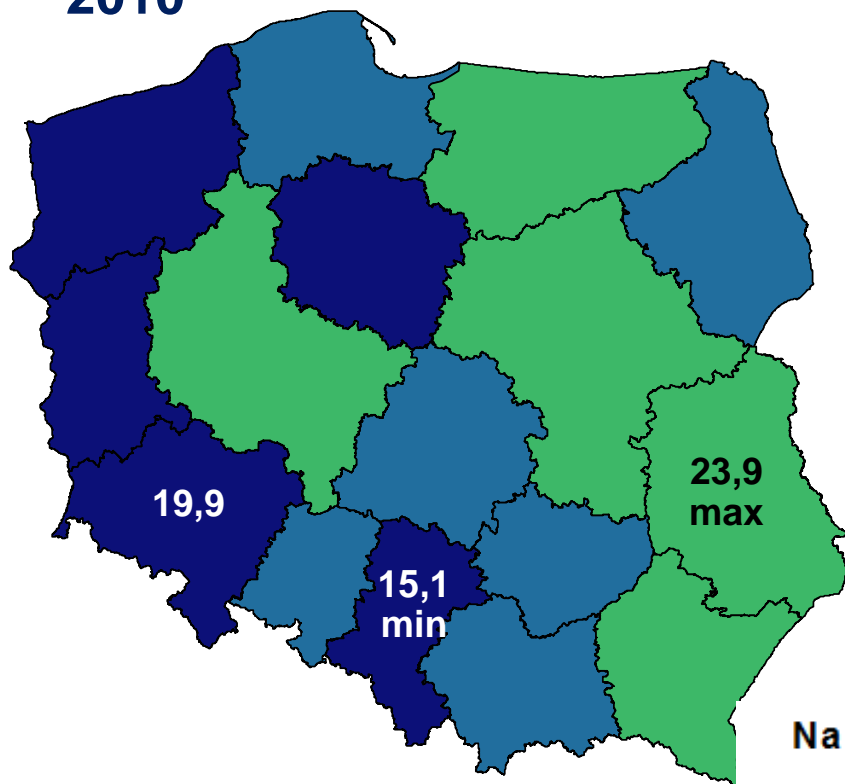
↑ + 7,3 tys.
wzrost 9%

* Stowarzyszenia i podobne organizacje społeczne, fundacje, społeczne podmioty wyznaniowe, samorząd gospodarczy i zawodowy, organizacje pracodawców.

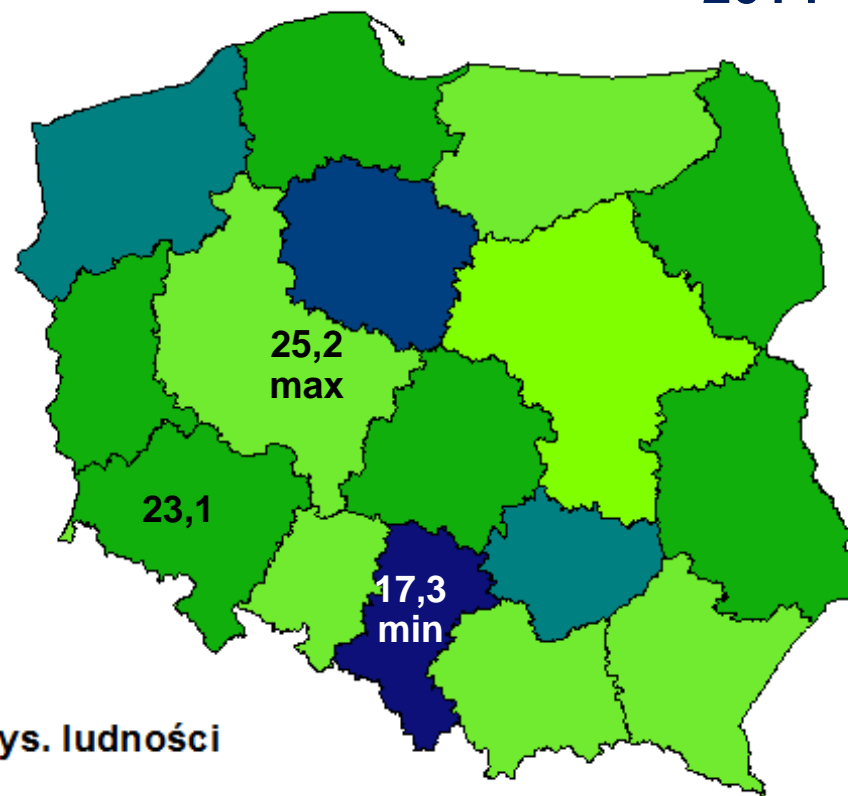
Organizacje non-profit - liczba jednostek

2010

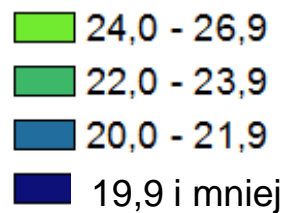
POLSKA = 20,9

2014

POLSKA = 22,8

Na 10 tys. ludności

WSKAŹNIKI EKONOMII SPOŁECZNEJ

Krajowy Program Rozwoju Ekonomii Społecznej

Ekonomia społeczna to sfera aktywności obywatelskiej, która poprzez działalność ekonomiczną i działalność pożytku publicznego służy: integracji zawodowej i społecznej osób zagrożonych marginalizacją społeczną, tworzeniu miejsc pracy, świadczeniu usług społecznych użyteczności publicznej (na rzecz interesu ogólnego) oraz rozwojowi lokalnemu²².

• Operacjonalizacja definicji:

działalność ekonomiczna

- Przychody o charakterze rynkowym: działalność gospodarcza, odpłatna statutowa itp.

tworzenie miejsc pracy

- Zatrudnianie co najmniej 1 pracownika etatowego

kierowanie działań do społeczności lokalnej

- Prowadzenie działań na terenie najbliższego sąsiedztwa, gminy

kierowanie działań do grup zagrożonych marginalizacją

- Wskazanie wśród odbiorców grup zagrożonych wykluczeniem społecznym

świadczenie usług społecznych

- Prowadzenie działalności w formie usług i równoczesna działanie w zakresie: sportu, kultury, zdrowia, pomocy społecznej, rynku pracy

Przychody organizacji non-profit

POLSKA

Ogółem

2010

23 mld zł

2014

25 mld zł

↑ + 2 mld zł
wzrost o 8%

W przeliczeniu na 1 organizację

2010

289 tys. zł

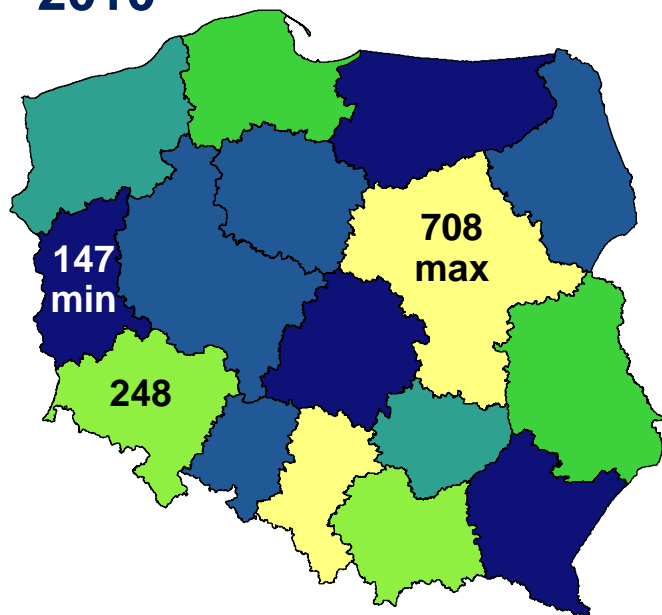
2014

286 tys. zł

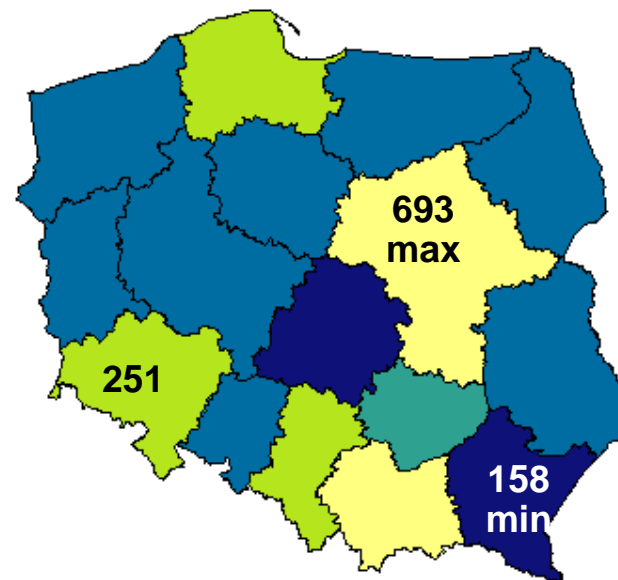
↓ - 3 tys. zł
spadek o 1%

Przychody w przeliczeniu na 1 organizację według województw

2010

2014

W tys. zł

- 260,0 i więcej
- 240,0 - 259,9
- 220,0 - 239,9
- 200,0 - 219,9
- 180,0 - 199,9
- do 180,0

Przychody organizacji non-profit

% organizacji non-profit mających przychody rynkowe

POLSKA

2010

36,9%

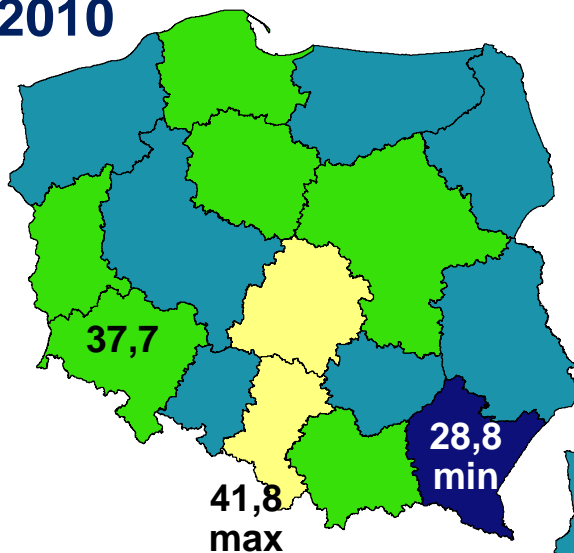
2014

34,7%

spadek o **2,2 p.proc.**

2010

W %

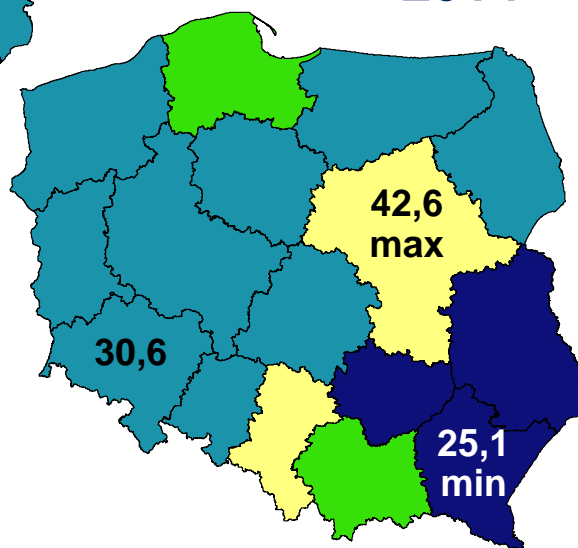
40,0 i więcej

35,0 - 39,9

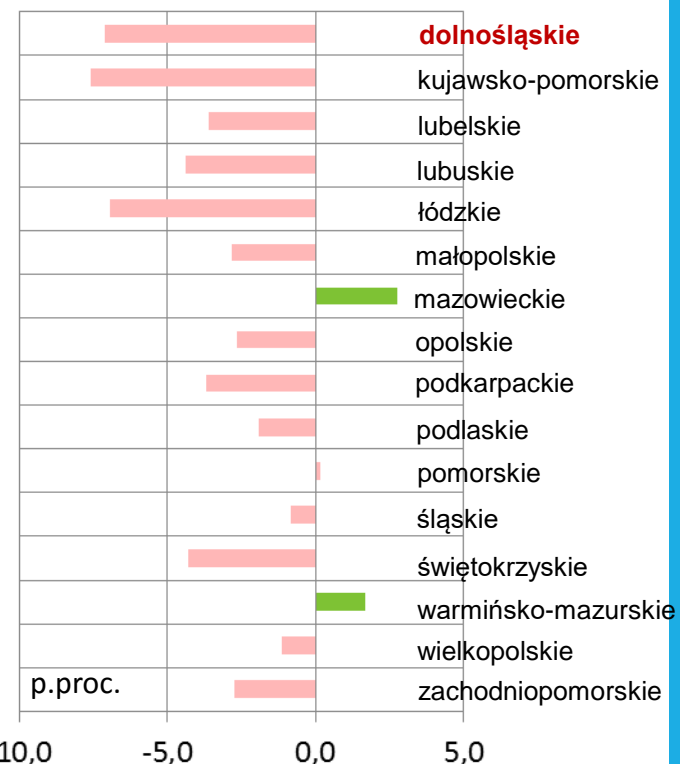
30,0 - 34,9

do 30,0

2014

ZMIANA NA PRZESTRZENI LAT
2010-2014

Tworzenie miejsc pracy w non-profit

Odsetek organizacji zatrudniających pracowników etatowych

POLSKA

2010

16,3%

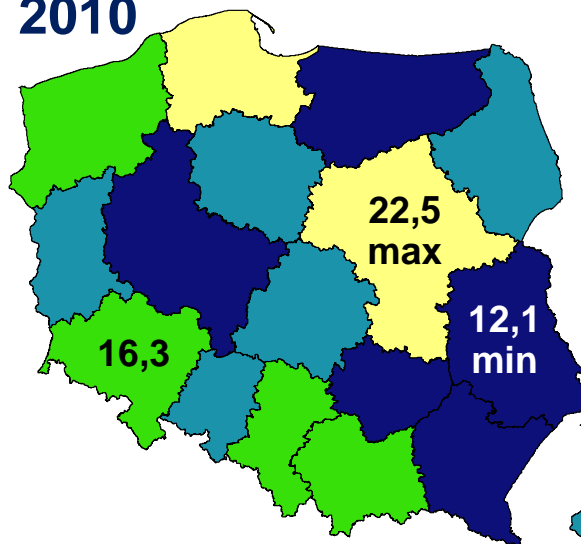
2014

15,4%

spadek o **0,9 p.proc.**

2010

W %

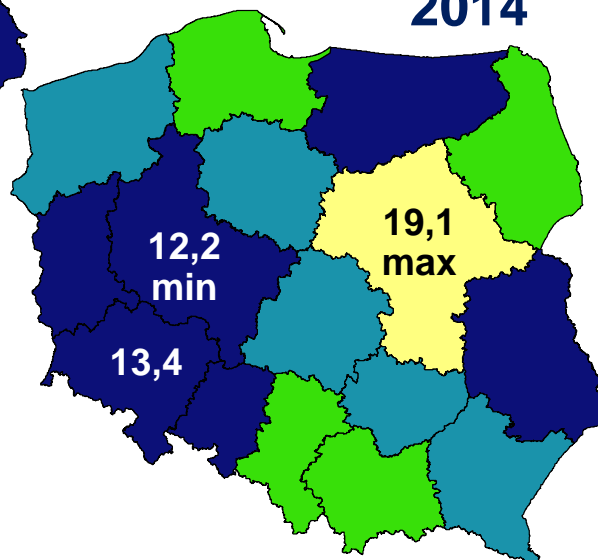
18,0 i więcej

16,0 - 17,9

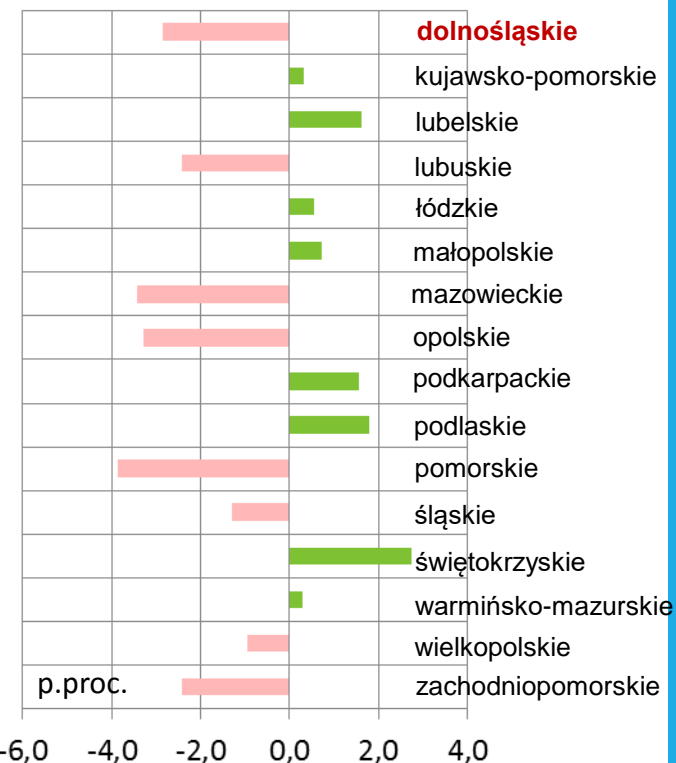
14,0 - 15,9

do 14,0

2014

ZMIANA NA PRZESTRZENI LAT
2010-2014

Tworzenie miejsc pracy w non-profit

Udział zatrudnionych w organizacjach non-profit wśród ogółu pracujących w gospodarce narodowej

POLSKA

2010

1,0%

2014

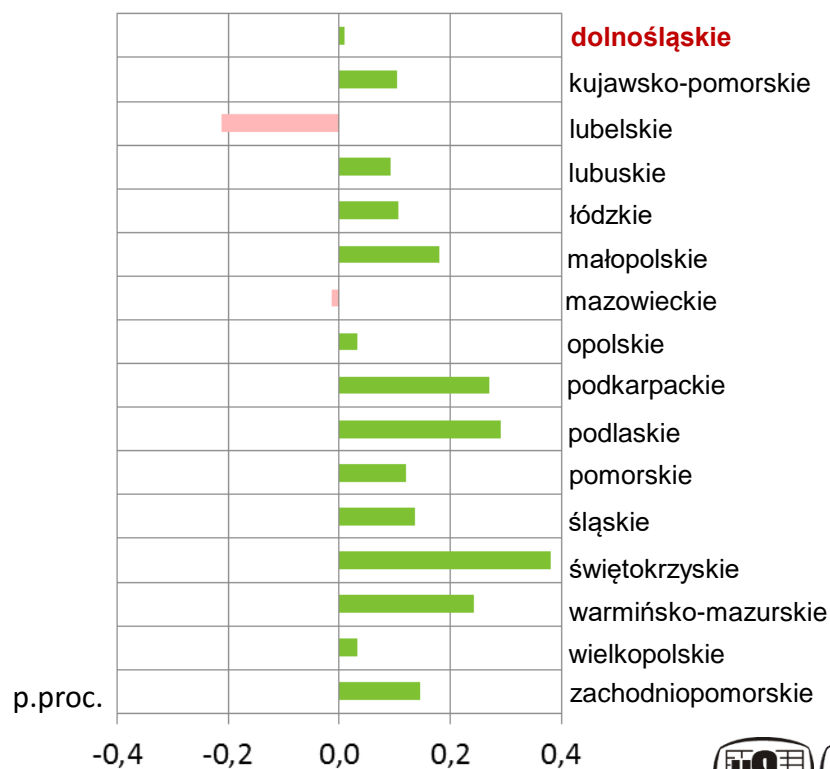
1,1%

wzrost o 0,1 p.proc.

Województwa	2010	2014
dolnośląskie	0,9%	0,9%
kujawsko-pomorskie	0,7%	0,8%
lubelskie	1,0%	0,8%
lubuskie	0,6%	0,7%
łódzkie	0,5%	0,6%
małopolskie	1,1%	1,2%
mazowieckie	1,5%	1,5%
opolskie	1,2%	1,2%
podkarpackie	0,8%	1,0%
podlaskie	0,9%	1,1%
pomorskie	1,0%	1,1%
śląskie	1,0%	1,1%
świętokrzyskie	0,8%	1,2%
warmińsko-mazurskie	0,9%	1,1%
wielkopolskie	0,7%	0,8%
zachodniopomorskie	0,8%	1,0%

ZMIANA NA PRZESTRZENI LAT 2010-2014

% organizacji non-profit podejmujących działania lokalne

POLSKA

2010

57,4%

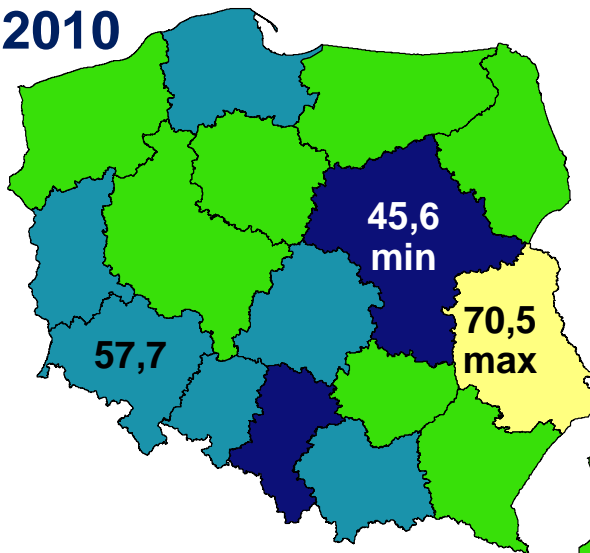
2014

57,0%

spadek o 0,4 p.proc.

2010

W %

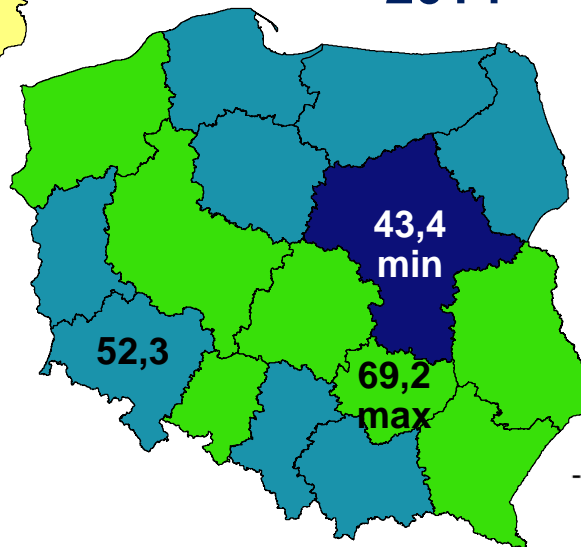
70,0 i więcej

60,0 - 69,9

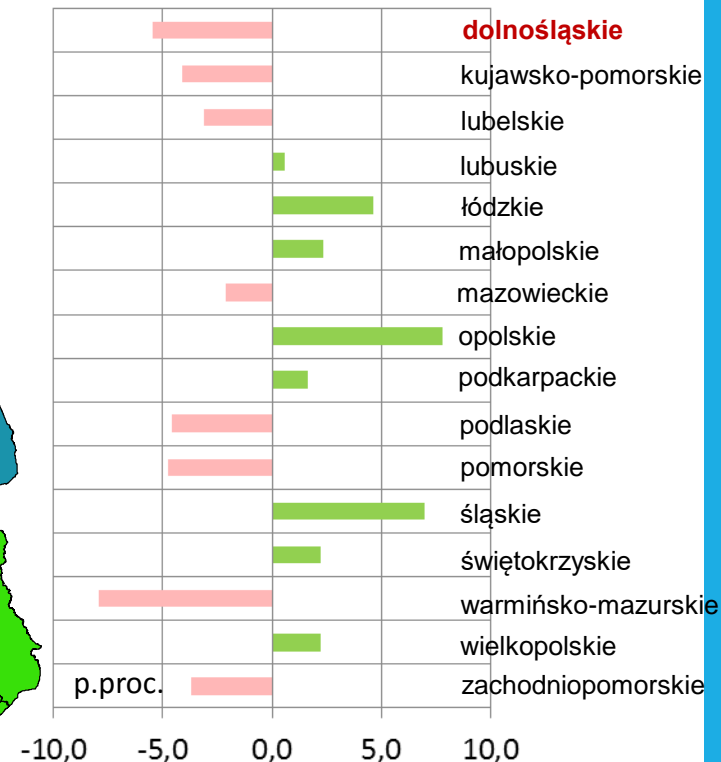
50,0 - 59,9

do 50,0

2014

ZMIANA NA PRZESTRZENI LAT 2010-2014

% organizacji non-profit kierujących działania do grup zagrożonych marginalizacją

POLSKA

2012

22,5%

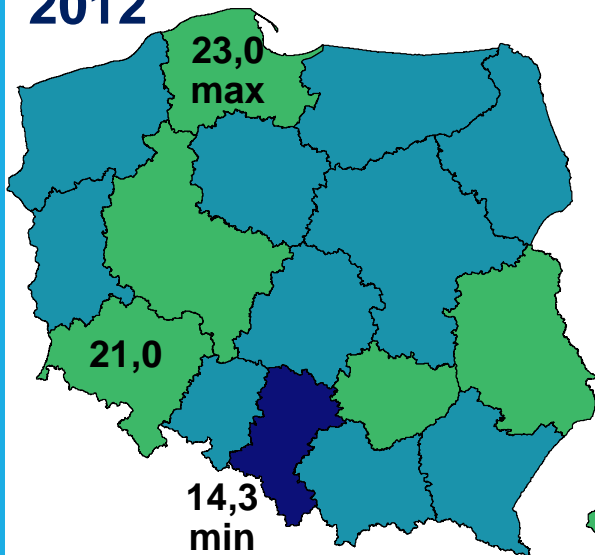
2014

26,1%

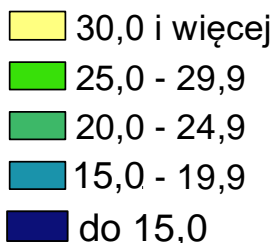

wzrost o 3,6 p.proc.

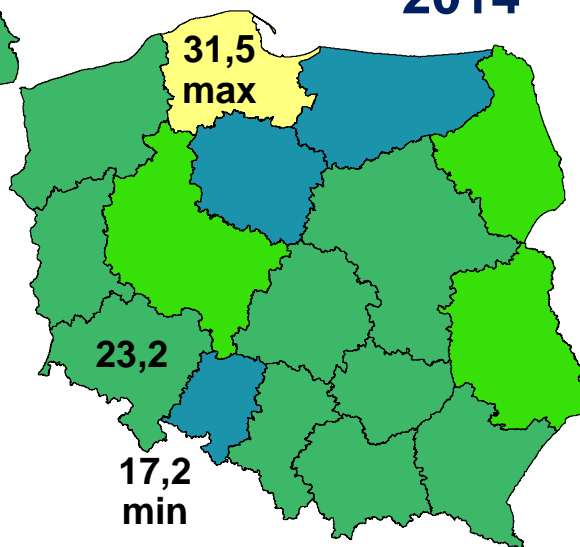
2012

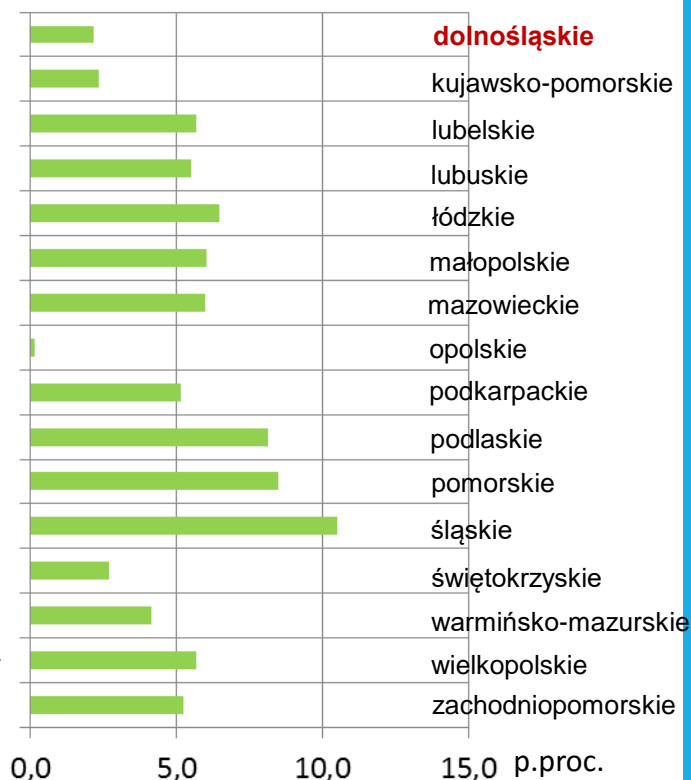
W %

2014

ZMIANA NA PRZESTRZENI LAT
2012-2014

% organizacji non-profit świadczących usługi społeczne

POLSKA

2012

52,7%

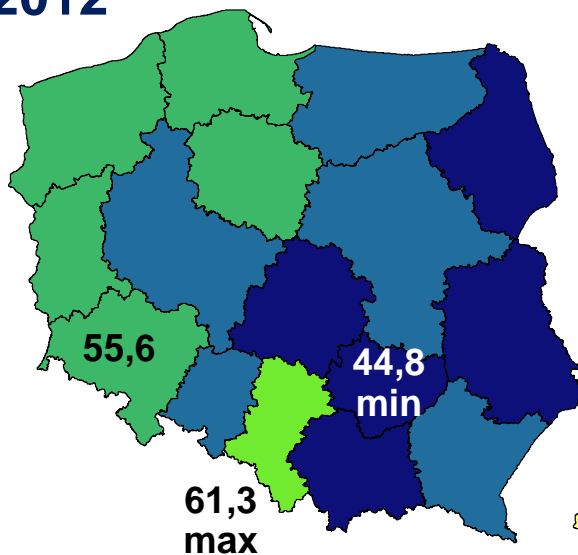
2014

59,7%

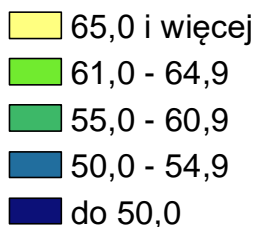

wzrost o 7 p.proc.

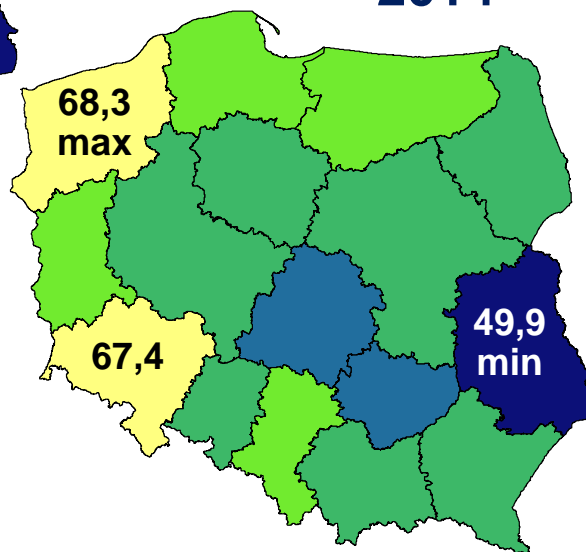
2012

W %

2014

ZMIANA NA PRZESTRZENI LAT 2012-2014

% organizacji non-profit spełniających wszystkie wymienione kryteria ekonomii społecznej

POLSKA

2012

1,2%

2014

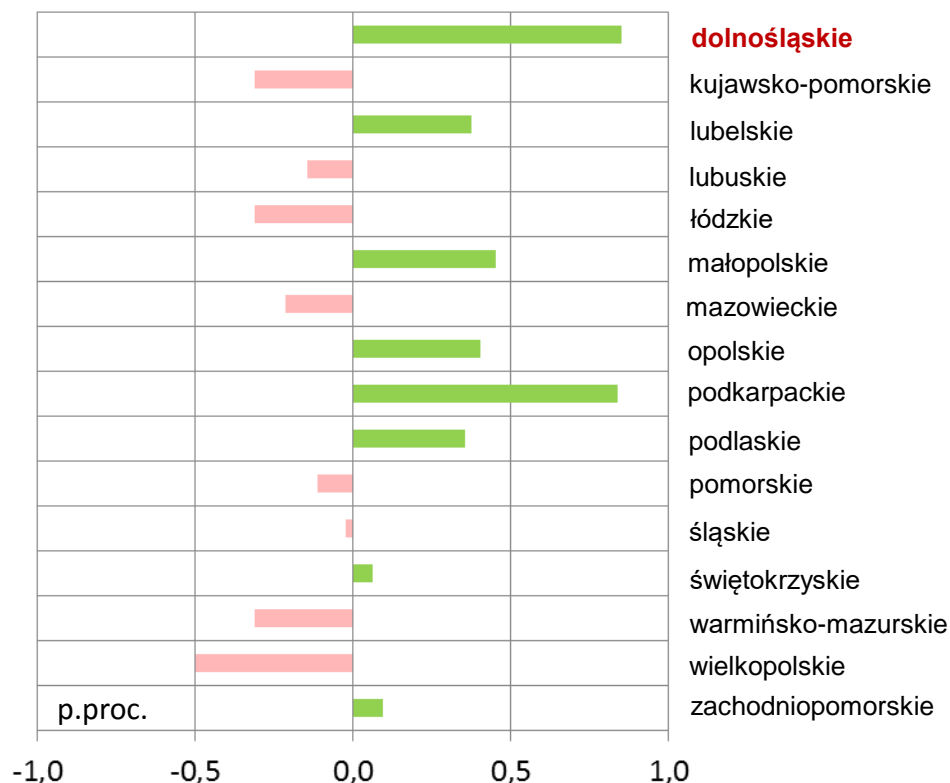
1,5%

wzrost o 0,3 p.proc.

Województwa	2012	2014
dolnośląskie	0,8%	1,7%
kujawsko-pomorskie	1,0%	0,7%
lubelskie	0,7%	1,1%
lubuskie	1,0%	0,8%
łódzkie	1,8%	1,4%
małopolskie	1,0%	1,5%
mazowieckie	1,2%	1,0%
opolskie	0,7%	1,1%
podkarpackie	0,9%	1,7%
podlaskie	1,6%	2,0%
pomorskie	1,7%	1,6%
śląskie	0,7%	0,7%
świętokrzyskie	0,9%	1,0%
warmińsko-mazurskie	1,2%	0,9%
wielkopolskie	2,1%	1,6%
zachodniopomorskie	1,2%	1,3%

ZMIANA NA PRZESTRZENI LAT 2012-2014

JEDNOSTKI REINTEGRACJI SPOŁECZNO-ZAWODOWEJ

Badanie GUS - Nowe podmioty gospodarki społecznej

- Badanie roczne, pierwszy raz zrealizowane w 2013 r. za 2012 r.
- Prowadzone wyłącznie przy wykorzystaniu źródeł administracyjnych
- Dane pozyskiwane są:
  - od wojewodów,
  - z PFRON,
  - z MRPiPS

Zakres podmiotowy

Centra
integracji
społecznej

Zakłady
aktywności
zawodowej

Warsztaty
terapii
zajęciowej

ROZWÓJ

Od PBSSP 2016 - dane również nt. KIS

Jednostki reintegracji społeczno-zawodowej

- zmiana liczby podmiotów w latach 2012-2014

POLSKA

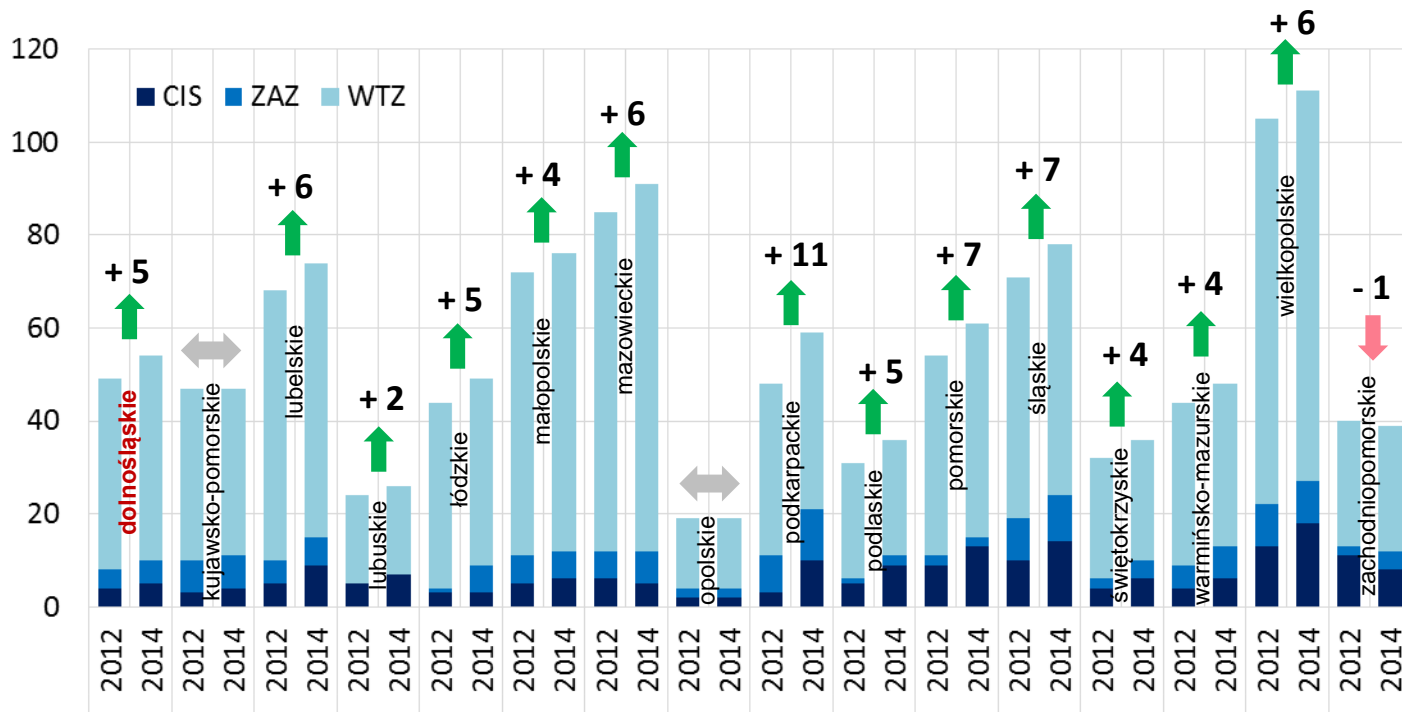
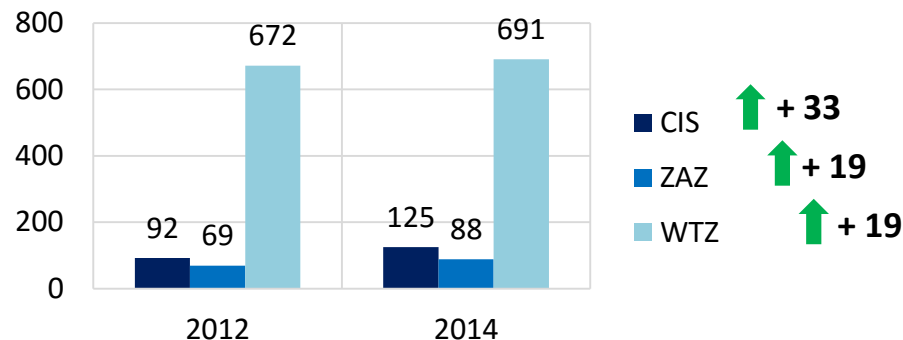
2012

833

2014

904

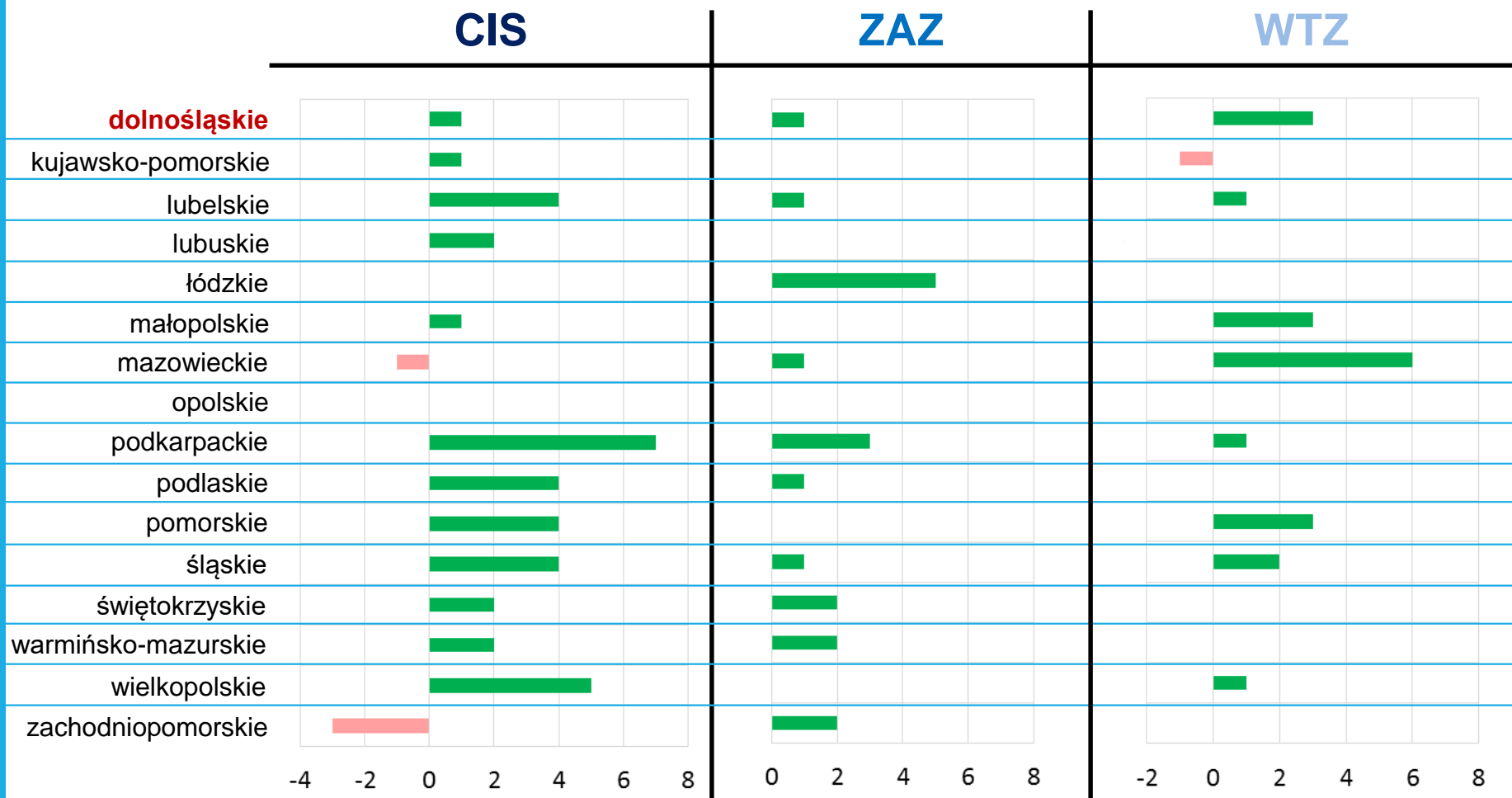
↑ + 71

↑ ↓
wzrost/spadek
na przestrzeni
lat 2012-2014

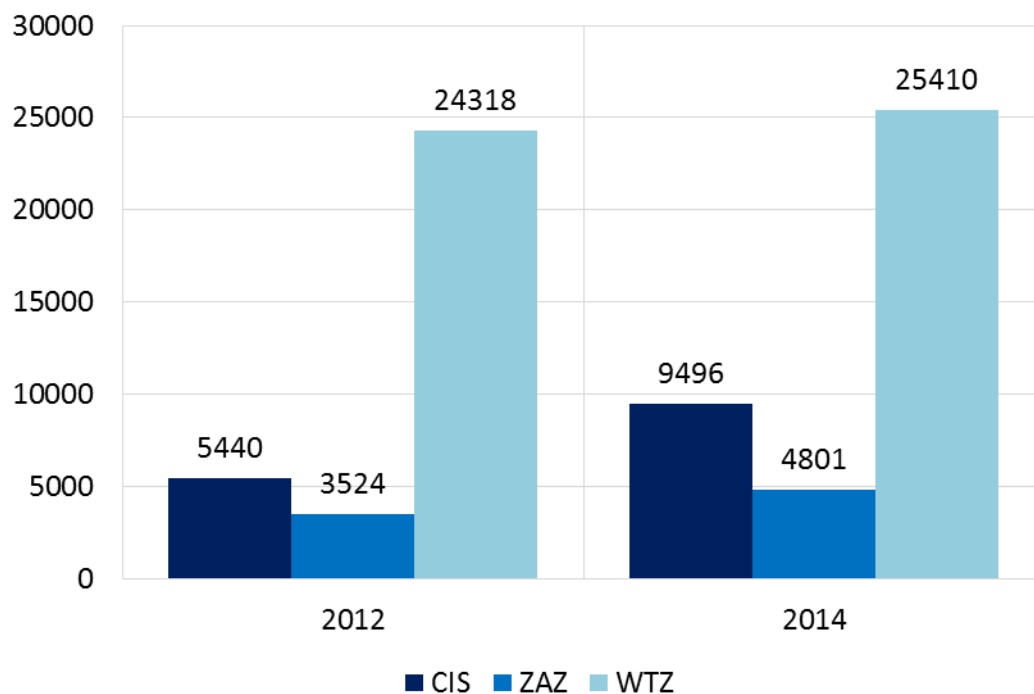
Jednostki reintegracji społeczno-zawodowej

- zmiana liczby podmiotów w latach 2012-2014

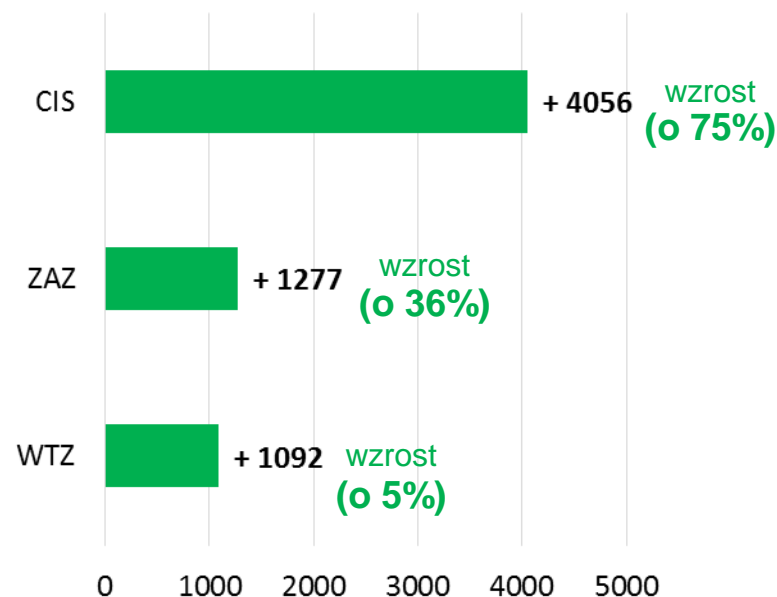

Jednostki reintegracji społeczno-zawodowej - zmiana liczby uczestników w latach 2012-2014

LICZBA UCZESTNIKÓW

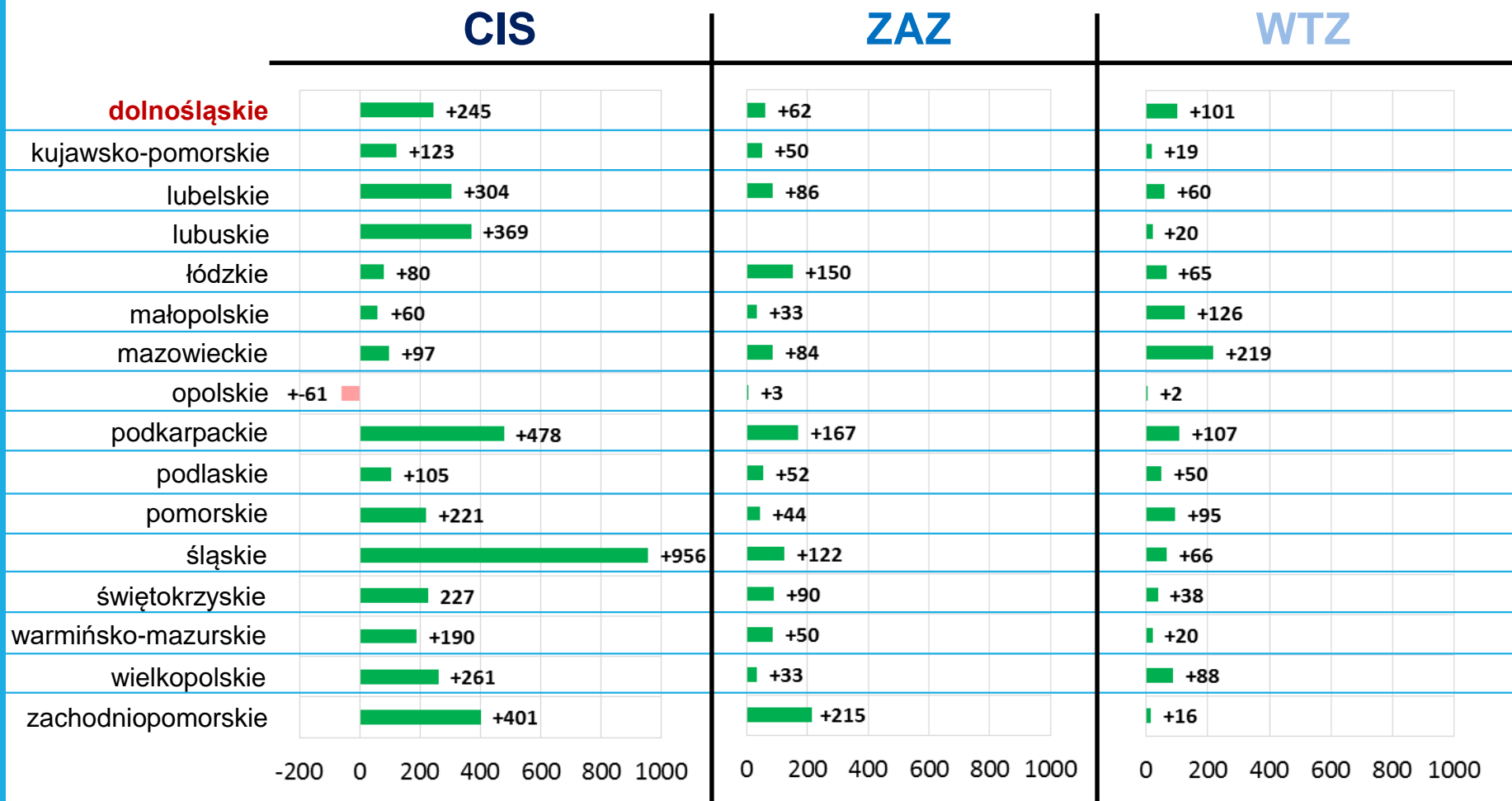

ZMIANA NA PRZESTRZENI LAT 2012-2014

Jednostki reintegracji społeczno-zawodowej

- zmiana liczby uczestników w latach 2012-2014

WNIOSKI

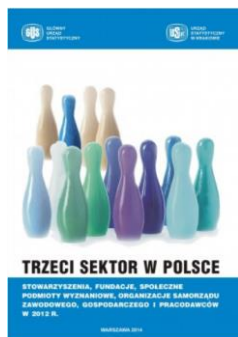
ROZWÓJ, ale...

- Liczba organizacji SNP wzrasta, w latach 2010-2014:
  - w skali kraju o 9%,
  - w dolnośląskim o 16%
- Ogólne zasoby finansowe sektora rosną proporcjonalnie do liczby organizacji, a rozwarstwienie finansowe między województwami spada, ale zmniejsza się rozpowszechnienie wykorzystania rynkowych źródeł finansowania działalności, czemu towarzyszy zwiększenie finansowania ze źródeł publicznych
- Ogólna liczba pracowników etatowych wzrasta (w latach 2010-2014 o 14%), ale zmniejsza się % organizacji zatrudniających w ramach umów o pracę na rzecz korzystających wyłącznie z umów cywilnoprawnych
- Ponad połowa organizacji działa w społeczności lokalnej lub świadczy usługi społeczne, ale $\frac{1}{4}$ wśród beneficjentów ma osoby z grup zagrożonych wykluczeniem społecznym
- W 2014 r. WTZ stanowiły $\frac{3}{4}$ placówek reintegracyjnych, lecz najwyższy przyrost był wśród CIS (liczba podmiotów wzrosła o $\frac{1}{3}$ od 2012 r.), a odbiorców działalności aż o $\frac{3}{4}$

WIĘCEJ DANYCH GUS O GOSPODARCE SPOŁECZNEJ

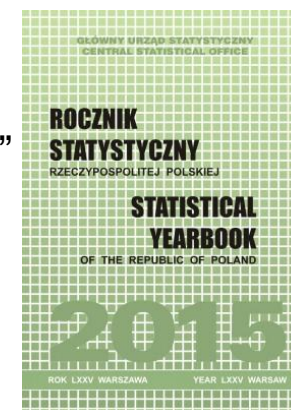

<http://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/gospodarka-spoeczna-wolontariat/>

dział „Organizacje społeczne i polityczne”
od Rocznika Statystycznego RP 2015

Kontakt:
Karolina Goś-Wójcicka
k.gos-wojcicka@stat.gov.pl
22 608 31 79

Dziękujemy Państwu
za uwagę !